



---

Έγγραφο συνόδου

---

**B8-1092/2015**

23.10.2015

## ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ

εν συνεχεία των ερωτήσεων με αίτημα προφορικής απάντησης B8-0769/2015 και B8-0770/2015

σύμφωνα με το άρθρο 128 παράγραφος 5 του Κανονισμού

συνέχεια που δόθηκε στο ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 12ης Μαρτίου 2014, σχετικά με τη μαζική ηλεκτρονική παρακολούθηση πολιτών της ΕΕ (2015/2635(RSP))

**Claude Moraes**

εξ ονόματος της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

**Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τη συνέχεια που δόθηκε στο ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 12ης Μαρτίου 2014, σχετικά με τη μαζική ηλεκτρονική παρακολούθηση πολιτών της ΕΕ (2015/2635(RSP))**

*Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,*

- λαμβάνοντας υπόψη το νομικό πλαίσιο που θεσπίζουν η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) και ειδικότερα τα άρθρα 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10 και 21, ο Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ειδικότερα τα άρθρα 1, 3, 6, 7, 8, 10, 11, 20, 21, 42, 47, 48 και 52, η Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και ειδικότερα τα άρθρα 6, 8, 9, 10 και 13, καθώς και την νομολογία των ευρωπαϊκών δικαστηρίων σχετικά με την ασφάλεια, την ιδιωτική ζωή και την ελευθερία του λόγου·
  - λαμβάνοντας υπόψη ότι, στις 12 Μαρτίου 2014, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε ψήφισμα σχετικά με το πρόγραμμα παρακολούθησης της υπηρεσίας εθνικής ασφάλειας (NSA) των ΗΠΑ, τα όργανα παρακολούθησης σε διάφορα κράτη μέλη και τον αντίκτυπό τους στα θεμελιώδη δικαιώματα των πολιτών της ΕΕ, και με τη διατλαντική συνεργασία στον τομέα της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων<sup>1</sup> (το ψήφισμα)·
  - έχοντας υπόψη το έγγραφο εργασίας της 19ης Ιανουαρίου 2015 σχετικά με τη συνέχεια που δόθηκε στην έρευνα της επιτροπής LIBE για την μαζική ηλεκτρονική παρακολούθηση των πολιτών της ΕΕ<sup>2</sup>·
  - έχοντας υπόψη το ψήφισμα της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης, της 21ης Απριλίου 2015, σχετικά με τη μαζική παρακολούθηση·
  - έχοντας υπόψη τις ερωτήσεις προς το Συμβούλιο και την Επιτροπή σχετικά με την συνέχεια που δόθηκε στο ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 12ης Μαρτίου 2014 σχετικά με την μαζική ηλεκτρονική παρακολούθηση των πολιτών της ΕΕ (O-000114/2015 – B8-0769/2015 και O-000115/2015 – B8-0770/2015),
  - έχοντας υπόψη την πρόταση ψηφίσματος της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων,
  - έχοντας υπόψη το άρθρο 128 παράγραφος 5 και το άρθρο 123 παράγραφος 2 του Κανονισμού,
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι στο ψήφισμά του το Κοινοβούλιο καλούσε τις αρχές των ΗΠΑ και τα κράτη μέλη να απαγορεύσουν τις γενικευμένες δραστηριότητες μαζικής παρακολούθησης και τη μαζική επεξεργασία προσωπικών δεδομένων πολιτών, και καταδίκασε τις καταγγελλθείσες ενέργειες των υπηρεσιών πληροφοριών που επηρέασαν σημαντικά την εμπιστοσύνη και τα θεμελιώδη δικαιώματα των πολιτών της ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι το ψήφισμα υπέδειξε την πιθανότητα ύπαρξης άλλων

<sup>1</sup> Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7\_TA(2014)0230.

<sup>2</sup> PE546.737v01-00.

κινήτρων, όπως η πολιτική και οικονομική κατασκοπεία, δεδομένων των ικανοτήτων των αναφερόμενων προγραμμάτων μαζικής παρακολούθησης·

- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι το ψήφισμα εισήγαγε ένα «ευρωπαϊκό ψηφιακό habeas corpus για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων σε μια ψηφιακή εποχή», το οποίο περιείχε οκτώ συγκεκριμένες δράσεις, και ζήτησε από την Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων να υποβάλει έκθεση στο Κοινοβούλιο σχετικά με το θέμα αυτό έναν χρόνο αργότερα, με σκοπό να αξιολογηθεί ο βαθμός στον οποίο εφαρμόστηκαν οι συστάσεις·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το έγγραφο εργασίας της 19ης Ιανουαρίου 2015 παρουσιάζει τις εξελίξεις που σημειώθηκαν έπειτα από την έγκριση του ψηφίσματος, ενώ συνεχιζόταν η ροή αποκαλύψεων σχετικά με εικαζόμενες δραστηριότητες μαζικής ηλεκτρονικής παρακολούθησης, καθώς και την κατάσταση στην οποία βρίσκεται η εφαρμογή του προτεινόμενου «ευρωπαϊκού ψηφιακού habeas corpus» υποδεικνύοντας την περιορισμένη ανταπόκριση των θεσμικών οργάνων, των κρατών μελών και των ενδιαφερόμενων φορέων που κλήθηκαν να αναλάβουν δράση·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στο ψήφισμά του ζήτησε το Κοινοβούλιο από την Επιτροπή και από άλλα θεσμικά όργανα, οργανισμούς, υπηρεσίες και φορείς της ΕΕ να αναλάβουν δράση σχετικά με τις συστάσεις, σύμφωνα με το άρθρο 265 ΣΛΕΕ («παράλειψη»)·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Wikileaks αποκάλυψε πρόσφατα την στοχευμένη παρακολούθηση των επικοινωνιών των τριών τελευταίων Γάλλων Προέδρων, καθώς και Γάλλων υπουργών και του Γάλλου πρέσβη στις ΗΠΑ· λαμβάνοντας υπόψη ότι, την τελευταία δεκαετία, η NSA προέβη σε μεγάλης κλίμακας στρατηγική και οικονομική κατασκοπεία με στόχο όλες τις δομές του γαλλικού κράτους, καθώς και των μεγαλύτερων γαλλικών εταιρειών·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η έκθεση του ειδικού εισηγητή για την προώθηση και την προστασία του δικαιώματος στην ελευθερία της γνώμης και της έκφρασης αναφέρει ότι η κρυπτογράφηση και η ανωνυμία παρέχουν την ιδιωτικότητα και την ασφάλεια που απαιτούνται για την άσκηση του δικαιώματος στην ελευθερία της γνώμης και της έκφρασης στην ψηφιακή εποχή· λαμβάνοντας υπόψη ότι η έκθεση αναφέρει επίσης ότι, αν εφαρμόζονται περιορισμοί στην κρυπτογράφηση και την ανωνυμία, πρέπει να περιορίζονται αυστηρά σύμφωνα με τις αρχές της νομιμότητας, της αναγκαιότητας, της αναλογικότητας και της νομιμότητας του σκοπού·
1. επιδοκιμάζει τις έρευνες της γερμανικής ομοσπονδιακής βουλής, του Συμβουλίου της Ευρώπης, των Ηνωμένων Εθνών και της Γερουσίας της Βραζιλίας, τις συζητήσεις που πραγματοποιήθηκαν σε άλλα εθνικά κοινοβούλια, και το έργο πολυάριθμων παραγόντων της κοινωνίας των πολιτών, τα οποία συνέβαλαν στην αύξηση της ευαισθητοποίησης σχετικά με τη μαζική ηλεκτρονική παρακολούθηση·
  2. εκφράζει, ωστόσο, τη μεγάλη απογοήτευσή του για την έλλειψη προθυμίας και αίσθησης του επείγοντος που επιδεικνύουν γενικώς τα περισσότερα κράτη μέλη και τα θεσμικά όργανα της ΕΕ όσον αφορά τη σοβαρή αντιμετώπιση των ζητημάτων και την εφαρμογή των συγκεκριμένων συστάσεων που αναφέρονται στο ψήφισμα, καθώς και για την έλλειψη διαλόγου με το Κοινοβούλιο και διαφάνειας προς αυτό·

3. εκφράζει την ανησυχία του για ορισμένες από τις πρόσφατες νομοθετικές πράξεις σε ορισμένα κράτη μέλη που επεκτείνουν τις δυνατότητες επιτήρησης των υπηρεσιών πληροφοριών, μεταξύ άλλων στην Γαλλία με το νέο νόμο περί συλλογή πληροφοριών που θέσπισε η Εθνοσυνέλευση στις 24 Ιουνίου 2015, πολλές διατάξεις του οποίου, κατά την Επιτροπή, εγείρει σημαντικά νομικά ζητήματα, στο Ηνωμένο Βασίλειο με την έγκριση του Νόμου περί Διατήρησης Δεδομένων και Αρμοδιοτήτων Διερεύνησης του 2014 και την επακόλουθη δικαστική απόφαση βάσει τη οποίας ορισμένα άρθρα του είναι παράνομα και μη εφαρμόσιμα, καθώς και στις Κάτω Χώρες με τις προτάσεις για νέα νομοθεσία χάριν επικαιροποίηση του Νόμου για τις Πληροφορίες και την Ασφάλεια του 2002· επαναλαμβάνει την έκκλησή του προς όλα τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν ότι τα ισχύοντα και τα μελλοντικά νομικά πλαίσια και μηχανισμοί εποπτείας που διέπουν τις δραστηριότητες των υπηρεσιών πληροφοριών είναι σύμφωνες με τα πρότυπα της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και το σύνολο τη σχετικής νομοθεσίας της Ένωσης· ζητεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να δρομολογήσει χωρίς καθυστέρηση μια αξιολόγηση όλων των διατάξεων του γαλλικού νόμου για τις υπηρεσίες πληροφοριών και την εξακρίβωση της συμμόρφωσής του με το ευρωπαϊκό πρωτογενές και παράγωγο δίκαιο·
4. εκφράζει ικανοποίηση για την έρευνα που ξεκίνησε το γερμανικό ομοσπονδιακό κοινοβούλιο για τη μαζική παρακολούθηση· εκφράζει έντονη ανησυχία για τις αποκαλύψεις σχετικά με τη μαζική παρακολούθηση των τηλεπικοινωνιών και της διαδικτυακής κίνησης εντός της Ένωσης από τη γερμανική υπηρεσία πληροφοριών εξωτερικού BND σε συνεργασία με την NSA· θεωρεί ότι η ενέργεια αυτή αποτελεί παραβίαση της αρχής της καλόπιστης συνεργασίας σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 3 της ΣΕΕ·
5. αναθέτει στον Πρόεδρό του να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 52 σύμφωνα με την οποία «μετά την παραλαβή του αιτήματος από τον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη παρέχουν αιτιολόγηση για τον τρόπο με τον οποίο το εσωτερικό τους δίκαιο διασφαλίζει την αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων της σύμβασης»·
6. θεωρεί την έως τώρα αντίδραση της Επιτροπής προς το ψήφισμα εξαιρετικά ανεπαρκή δεδομένου του μεγέθους των αποκαλύψεων· ζητεί από την Επιτροπή να αναλάβει δράση σχετικά με τις εκκλήσεις που διατυπώθηκαν στο ψήφισμα έως τον Δεκέμβριο του 2015 το αργότερο· επιφυλάσσεται του δικαιώματός του να ασκήσει προσφυγή εξαιτίας της παράλειψης ή να εγγράψει στο αποθεματικό ορισμένους πόρους του προϋπολογισμού που προορίζονται για την Επιτροπή έως ότου εφαρμοστούν καταλλήλως όλες οι συστάσεις·
7. τονίζει τη σημασία της απόφασης του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της 8ης Απριλίου 2014, η οποία κηρύσσει άκυρη την οδηγία 2006/24/EK για τη διατήρηση δεδομένων· υπενθυμίζει ότι το Δικαστήριο έκρινε ότι η παρέμβαση του οργάνου στο θεμελιώδες δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή πρέπει να περιορίζεται στο απολύτως αναγκαίο·

#### **Δέσμη για την προστασία των δεδομένων**

8. εκφράζει την ικανοποίησή του για την έναρξη των άτυπων διοργανικών διαπραγματεύσεων σχετικά με το σχέδιο Γενικού Κανονισμού για την Προστασία των

Δεδομένων και την εκ μέρους του Συμβουλίου υιοθέτηση μιας γενικής προσέγγιση σχετικά με το σχέδιο οδηγίας για την προστασία των δεδομένων· επαναλαμβάνει την πρόθεσή του να ολοκληρώσει τις διαπραγματεύσεις σχετικά με την δέσμη μέτρων για την προστασία των δεδομένων εντός του 2015·

9. υπενθυμίζει στο Συμβούλιο τη δέσμευση που έχει αναλάβει να σέβεται τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης όταν προβαίνει σε τροποποιήσεις των προτάσεων της Επιτροπής· επαναλαμβάνει ιδίως ότι το επίπεδο προστασίας που παρέχεται δεν πρέπει να είναι χαμηλότερο από το επίπεδο που ορίστηκε στην οδηγία 95/46/EK·
10. υπογραμμίζει ότι τόσο ο κανονισμός για την προστασία των δεδομένων όσο και η οδηγία για την προστασία των δεδομένων είναι απαραίτητα για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων των ατόμων και ως εκ τούτου, αμφότερα πρέπει να αντιμετωπίζονται ως μια δέσμη μέτρων που πρέπει να εγκριθεί ταυτόχρονα προκειμένου να διασφαλιστεί ότι όλες οι δραστηριότητες επεξεργασίας δεδομένων στην ΕΕ παρέχουν υψηλό επίπεδο προστασίας σε όλες τις περιστάσεις· υπογραμμίζει ότι ο σκοπός της ενίσχυσης των δικαιωμάτων και της προστασίας των φυσικών προσώπων όσον αφορά την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων τους πρέπει να επιτευχθεί με την έγκριση αυτής της οδηγίας·

### **Συμφωνία-πλαίσιο ΕΕ-ΗΠΑ**

11. παρατηρεί ότι αφότου εγκρίθηκε το ψήφισμα, ολοκληρώθηκαν οι διαπραγματεύσεις με τη ΗΠΑ σχετικά με την συμφωνία-πλαίσιο ΕΕ-ΗΠΑ για την προστασία των προσωπικών δεδομένων κατά τη διαβίβαση και επεξεργασία τους για σκοπούς εφαρμογής της νομοθεσίας (εφεξής 'συμφωνία-πλαίσιο') και επικυρώθηκε το σχέδιο συμφωνίας·
12. επιδοκιμάζει τις προσπάθειες που καταβάλλει η διοίκηση των ΗΠΑ για αποκατάσταση της εμπιστοσύνης μέσω της συμφωνία-πλαίσιο, καθώς και μέσω της υποβολής του νόμου του 2015 περί δικαστικής προσφυγής στο Κογκρέσο· φρονεί ότι είναι εξαιρετικά σημαντικό να διασφαλιστούν τα ίδια δικαιώματα δικαστικής προσφυγής για τους πολίτες και τα φυσικά πρόσωπα της ΕΕ των οποίων τα προσωπικά δεδομένα υποβάλλονται σε επεξεργασία εντός της ΕΕ και μεταφέρονται στις ΗΠΑ χωρίς να γίνεται καμία διάκριση μεταξύ πολιτών της ΕΕ και των ΗΠΑ· ζητεί από το Κογκρέσο να εγκρίνει την εν λόγω νομοθεσία· υπογραμμίζει ότι μία από τις προϋποθέσεις για την υπογραφή και την σύναψη της συμφωνίας-πλαίσιο είναι η έγκριση του νόμου του 2015 περί δικαστικής προσφυγής στο Κογκρέσο·

### **Ασφαλής λιμένας**

13. υπενθυμίζει ότι το ψήφισμα ζητεί την άμεση αναστολή της απόφασης περί ασφαλούς λιμένα καθώς δεν παρέχει επαρκή προστασία για τα προσωπικά δεδομένα των πολιτών της ΕΕ·
14. υπενθυμίζει ότι στις ανακοινώσεις της 27ης Νοεμβρίου 2013, η Επιτροπή απηύθυνε προς τις ΗΠΑ 13 συστάσεις σχετικά με τη λειτουργία του ασφαλούς λιμένα με σκοπό τη διασφάλιση επαρκούς επιπέδου προστασίας·

15. εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι, με την απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 2015, το Δικαστήριο κηρύσσει άκυρη την απόφαση περί επάρκειας της Επιτροπής 2000/520 σχετικά με τον ασφαλή λιμένα των ΗΠΑ· τονίζει ότι η ως άνω απόφαση επιβεβαίωσε την πάγια θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου όσον αφορά την έλλειψη επαρκούς επιπέδου προστασίας του εν λόγω μέσου καλεί την Επιτροπή να λάβει επείγοντως τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλίσει ότι όλα τα προσωπικά δεδομένα που διαβιβάζονται στις ΗΠΑ υπόκειται σε αποτελεσματικό επίπεδο προστασίας, ουσιαστικά ισοδύναμο με αυτό που διασφαλίζεται εντός της ΕΕ·
16. επικρίνει το γεγονός ότι το Κοινοβούλιο δεν έχει λάβει καμία επίσημη ανακοίνωση από την Επιτροπή σχετικά με το στάδιο στο οποίο βρίσκεται η εφαρμογή των 13 συστάσεων παρά την εξαγγελία της Επιτροπής ότι θα εξέδιδε ανακοίνωση έως το καλοκαίρι του 2014· υπογραμμίζει ότι, μετά την απόφαση του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκής Ένωσης να ακυρώσει την απόφαση 2000/520, είναι πλέον επιτακτική ανάγκη να παράσχει η Επιτροπή πλήρη ενημέρωση σχετικά με τις μέχρι στιγμής διαπραγματεύσεις και τον αντίκτυπο της απόφασης του ΔΕΕ όσον αφορά την συνέχιση των διαπραγματεύσεων που είχαν εξαγγελθεί· καλεί την Επιτροπή να προβληματιστεί αμέσως σχετικά με εναλλακτικές λύσεις για τον ασφαλή λιμένα και σχετικά με τις επιπτώσεις της αποφάσεως σχετικά με οποιαδήποτε άλλα μέσα στο πλαίσιο της οδηγίας 1995/46/ΕΚ για τη διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στις ΗΠΑ, και να υποβάλει έκθεση επί του θέματος έως το τέλος του 2015
17. σημειώνει ότι η αναστολή της απόφασης περί ασφαλούς λιμένα παρουσιάστηκε από την Επιτροπή ως 'επιλογή', η οποία θα μελετηθεί αν δεν εξευρεθεί ικανοποιητική λύση για τα προβλήματα που εντοπίστηκαν· καλεί την Επιτροπή να εξετάσει εναλλακτικές λύσεις αντί του ασφαλούς λιμένα και να υποβάλει σχετική έκθεση έως τα τέλη του 2015·

### **Δημοκρατική εποπτεία**

18. αν και σέβεται το γεγονός ότι τα εθνικά κοινοβούλια έχουν πλήρη αρμοδιότητα για την εποπτεία των εθνικών υπηρεσιών πληροφοριών, καλεί όλα τα εθνικά κοινοβούλια που δεν το έχουν πράξει ακόμη να αξιολογήσουν διεξοδικά και να εγκαταστήσουν ουσιαστικούς μηχανισμούς εποπτείας των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με υπηρεσίες πληροφοριών και να διασφαλίσουν ότι οι εν λόγω εποπτικές επιτροπές/αρχές θα διαθέτουν επαρκείς πόρους, τεχνική εμπειρογνομosύνη και νομικά μέσα, καθώς και πρόσβαση σε όλα τα σχετικά έγγραφα, ώστε να είναι σε θέση να προβαίνουν σε αποτελεσματική και ανεξάρτητη εποπτεία των υπηρεσιών πληροφοριών και σε ανταλλαγή πληροφοριών με άλλες ξένες υπηρεσίες πληροφοριών· εκφράζει εκ νέου την δέσμευσή του για στενή συνεργασία με τα εθνικά κοινοβούλια, προκειμένου να εξασφαλισθεί η εφαρμογή αποτελεσματικών μηχανισμών εποπτείας, τούτο δε και μέσω ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών και κοινών προτύπων·
19. δηλώνει την πρόθεσή του να δώσει συνέχεια στη διάσκεψη για τη δημοκρατική εποπτεία των υπηρεσιών πληροφοριών στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία έλαβε χώρα στις 28 και 29 Μαΐου 2015, και να συνεχίσει τις προσπάθειες που καταβάλλει για να διασφαλιστεί η ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών για την εποπτεία των υπηρεσιών πληροφοριών σε στενό συντονισμό με τα εθνικά κοινοβούλια· επιδοκιμάζει τις κοινές τελικές παρατηρήσεις των συμπροέδρων της διάσκεψης, σύμφωνα με τις οποίες έχουν

την πρόθεση να συγκαλέσουν διάσκεψη παρακολούθησης σε δύο έτη·

20. φρονεί ότι πρέπει να υποστηριχθούν τα διαθέσιμα εργαλεία για τη συνεργασία των φορέων εποπτείας, όπως είναι το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Εθνικών Φορέων Ελέγχου των Υπηρεσιών Πληροφοριών (ENNIR), και να αυξηθεί η χρήση τους, πιθανώς χρησιμοποιώντας τις δυνατότητες του συστήματος IPEX για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των εθνικών κοινοβουλίων, σύμφωνα με το πεδίο εφαρμογής και τις τεχνικές δυνατότητές του·
21. τονίζει ότι χρειάζεται ένας κοινός ορισμός της «εθνικής ασφάλειας» για την ΕΕ και τα κράτη μέλη της ώστε να διασφαλιστεί η ασφάλεια του δικαίου· σημειώνει ότι η έλλειψη σαφούς ορισμού καθιστά δυνατές την αυθαιρεσία και την παραβίαση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και του κράτους δικαίου από τους εκτελεστικούς φορείς και τις υπηρεσίες πληροφοριών εντός της ΕΕ·
22. ενθαρρύνει την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εισαγάγουν διατάξεις λήξης ισχύος και επέκτασης στη νομοθεσία που επιτρέπει τη συλλογή προσωπικών δεδομένων ή την παρακολούθηση των Ευρωπαίων πολιτών· τονίζει ότι οι διατάξεις του τύπου αυτού αποτελούν απαραίτητες διαφυλάξεις για να διασφαλιστεί ότι οι θεσμοί που είναι επεμβατικοί όσον αφορά την ιδιωτικότητα ελέγχονται τακτικά ως προς την αναγκαιότητα και την αναλογικότητα σε μια δημοκρατική κοινωνία·

#### **Αποκατάσταση της εμπιστοσύνης**

23. τονίζει ότι η υγιής σχέση μεταξύ ΕΕ και ΗΠΑ συνεχίζει να είναι ζωτικής σημασίας για αμφότερους τους εταίρους· σημειώνει ότι οι αποκαλύψεις σχετικά με την παρακολούθηση υπονόμισαν τη στήριξη της συνεργασίας από την κοινή γνώμη και τονίζει ότι πρέπει να ληφθούν μέτρα για να εξασφαλιστεί η αποκατάσταση της εμπιστοσύνης, ιδίως στο πλαίσιο της ανάγκης που υπάρχει αυτή τη στιγμή για συνεργασία σε πολλά γεωπολιτικά θέματα κοινού ενδιαφέροντος· τονίζει, σε αυτό το πλαίσιο, ότι η ΕΕ και οι ΗΠΑ πρέπει να βρουν μια αμοιβαίως αποδεκτή λύση, η οποία θα σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα·
24. επιδοκιμάζει τις πρόσφατες νομοθετικές και δικαστικές αποφάσεις που ελήφθησαν στις ΗΠΑ με σκοπό τον περιορισμό της παρακολούθησης από την NSA, όπως η έγκριση του «USA FREEDOM Act», χωρίς τροποποιήσεις ως αποτέλεσμα ενός συμβιβασμού μεταξύ αμοιτέρων των δύο σωμάτων και παρατάξεων και η απόφαση του Second Circuit Court of Appeals σχετικά με το πρόγραμμα συλλογής τηλεφωνικών αρχείων της NSA· ωστόσο εκφράζει λύπη για το γεγονός ότι οι αποφάσεις αυτές εστιάζονται κυρίως στους Αμερικανούς πολίτες ενώ η κατάσταση για τους Ευρωπαίους πολίτες παραμένει ως έχει·
25. φρονεί ότι οποιαδήποτε απόφαση για χρήση της τεχνολογίας παρακολούθησης πρέπει να βασίζεται στη διεξοδική αξιολόγηση της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας· επιδοκιμάζει τα αποτελέσματα του ερευνητικού σχεδίου SURVEILLE, το οποίο παρέχει μια μέθοδο για την αξιολόγηση των τεχνολογιών παρακολούθησης που λαμβάνει υπόψη νομικές, ηθικές και τεχνολογικές παραμέτρους·
26. τονίζει ότι η ΕΕ πρέπει να συμβάλει στην ανάπτυξη διεθνών προτύπων/αρχών, σε επίπεδο ΟΗΕ, σύμφωνα με το Διεθνές Σύμφωνο του ΟΗΕ για τα Ατομικά και Πολιτικά

Δικαιώματα, ώστε να δημιουργηθεί ένα παγκόσμιο πλαίσιο για την προστασία των δεδομένων, το οποίο θα περιλαμβάνει συγκεκριμένους περιορισμούς όσον αφορά τη συλλογή δεδομένων για σκοπούς εθνικής ασφάλειας·

27. εκφράζει την πεποίθηση ότι μόνο αν θεσπιστούν αξιόπιστοι κανόνες σε παγκόσμιο επίπεδο, είναι δυνατό να αποφευχθεί ο ανταγωνισμός στον τομέα του εξοπλισμού παρακολούθησης·

### **Ιδιωτικές εταιρείες**

28. επιδοκιμάζει τις πρωτοβουλίες του ιδιωτικού τομέα ΤΠΕ για τη δημιουργία κρυπτογραφικών λύσεων ασφαλείας και υπηρεσιών Διαδικτύου που βελτιώνουν την ιδιωτικότητα· ενθαρρύνει τη συνεχή δημιουργία εύχρηστων ρυθμίσεων εφαρμογών, οι οποίες βοηθούν τους χρήστες να διαχειρίζονται το είδος των πληροφοριών που κοινοποιούν, καθώς και τους αποδέκτες και τον τρόπο κοινοποίησής τους· παρατηρεί ότι ορισμένες εταιρείες έχουν επίσης ανακοινώσει σχέδια τα οποία θα καταστήσουν εφικτή τη διατεμαστική κρυπτογράφηση ως απόκριση στις αποκαλύψεις περί μαζικής παρακολούθησης·
29. υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 1 της οδηγίας αριθ. 2000/31/EK, τα κράτη μέλη δεν πρέπει να επιβάλλουν στους παρόχους υπηρεσιών, όταν παρέχουν υπηρεσίες μεταφοράς, αποθήκευσης και φιλοξενίας, γενική υποχρέωση να παρακολουθούν τις πληροφορίες που μεταδίδουν ή αποθηκεύουν, ούτε γενική υποχρέωση δραστήριας αναζήτησης γεγονότων ή περιστάσεων που καταδεικνύουν παράνομη δραστηριότητα· υπενθυμίζει, ιδίως, ότι το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με τις αποφάσεις C-360/10 και C-70/10, απέρριψε τα μέτρα «ενεργού επιτήρησης» σχεδόν όλων των χρηστών των σχετικών υπηρεσιών (παρόχων πρόσβασης στο διαδίκτυο στη μία περίπτωση, κοινωνικό δίκτυο στην άλλη) και διευκρίνισε ότι απαγορεύεται οποιαδήποτε εντολή που απαιτεί γενική παρακολούθηση από τον πάροχο υπηρεσιών·
30. επιδοκιμάζει τη δημοσίευση εκθέσεων διαφάνειας από τις εταιρείες ΤΠ και εταιρείες τηλεπικοινωνιών σχετικά με τα αιτήματα των κυβερνήσεων για δεδομένα χρηστών· καλεί τα κράτη μέλη να δημοσιεύσουν στατιστικές σχετικά με τις αιτήσεις τους σε ιδιωτικές εταιρείες για πληροφορίες σχετικά με ιδιωτικούς χρήστες·

### **Συμφωνία για την παρακολούθηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (TFTP)**

31. εκφράζει απογοήτευση για το γεγονός ότι η Επιτροπή παρέβλεψε τη σαφή έκκληση του Κοινοβουλίου για αναστολή της συμφωνίας TFTP δεδομένου ότι δεν παρασχέθηκαν σαφείς πληροφορίες για να αποσαφηνιστεί αν θα υπήρχε πρόσβαση στα δεδομένα SWIFT εκτός της TFTP από οποιονδήποτε άλλο οργανισμό της κυβέρνησης των ΗΠΑ· σκοπεύει να λάβει αυτό το γεγονός υπόψη όταν κληθεί να αποφασίσει αν θα δώσει την έγκρισή του σε μελλοντικές διεθνείς συμφωνίες·

### **Ανταλλαγή άλλων προσωπικών δεδομένων με τρίτες χώρες**

32. επισημαίνει τη θέση του ότι όλες οι συμφωνίες, οι μηχανισμοί και οι αποφάσεις περί επάρκειας όσον αφορά τις ανταλλαγές με τρίτες χώρες οι οποίες περιλαμβάνουν προσωπικά δεδομένα χρήζουν αυστηρής παρακολούθησης και άμεσης επακόλουθης



δράσης εκ μέρους της Επιτροπής ως θεματοφύλακα των συνθηκών·

33. επιδοκιμάζει την κοινή δήλωση της Ρίγα από την ΕΕ και τις ΗΠΑ, της 3ης Ιουνίου 2015, για την ενίσχυση της διατλαντικής συνεργασίας στον τομέα της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης, με την οποία οι προσυπογράφωντες δεσμεύτηκαν να ενισχύσουν την εφαρμογή της Συμφωνίας μεταξύ της ΕΕ και των ΗΠΑ σχετικά με την αμοιβαία δικαστική συνδρομή (MLAT), να ολοκληρώσουν την αναθεώρησή της όπως προβλέπεται από τη Συμφωνία και να πραγματοποιήσουν συναντήσεις για να συζητήσουν αυτά τα θέματα με τις αρμόδιες εθνικές αρχές· υπογραμμίζει ότι οι MLAT συνιστούν το μέσο βάσει του οποίου οι αρχές επιβολής του νόμου των κρατών μελών θα μπορούν να συνεργασθούν με τις αρχές τρίτων χωρών· σε αυτό το πλαίσιο, καλεί τα κράτη μέλη της ΕΕ και την κυβέρνηση των ΗΠΑ να τηρήσουν τις προαναφερθείσες δεσμεύσεις ώστε να ολοκληρωθεί έγκαιρα η αναθεώρηση της συμφωνίας MLAT μεταξύ της ΕΕ και των ΗΠΑ·
34. καλεί την Επιτροπή να υποβάλει έκθεση στο Κοινοβούλιο έως τα τέλη του 2015 σχετικά με τα κενά που εντοπίστηκαν στα διάφορα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν για τις διεθνείς μεταφορές δεδομένων όσον αφορά την πρόσβαση των υπηρεσιών επιβολής του νόμου και των υπηρεσιών πληροφοριών τρίτων χωρών, καθώς και σχετικά με τα μέτρα για την αντιμετώπισή των εν λόγω κενών, ώστε να εξασφαλιστεί η συνέχεια της απαιτούμενης επαρκούς προστασίας των προσωπικών δεδομένων της ΕΕ που μεταφέρονται σε τρίτες χώρες·

**Προστασία του κράτους δικαίου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων των πολιτών της ΕΕ, και ενισχυμένη προστασία για τους μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος και τους δημοσιογράφους**

35. θεωρεί ότι τα θεμελιώδη δικαιώματα των πολιτών της ΕΕ συνεχίζουν να βρίσκονται σε κίνδυνο και ότι έχουν πραγματοποιηθεί ελάχιστες ενέργειες για να διασφαλιστεί η πλήρης προστασία τους σε περίπτωση μαζικής ηλεκτρονικής παρακολούθησης· εκφράζει τη δυσαρέσκειά του για την περιορισμένη πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την προστασία των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος και των δημοσιογράφων·
36. καταγγέλλει το γεγονός ότι πολλά προγράμματα μαζικής και μεγάλης κλίμακας παρακολούθησης δείχνουν να καθοδηγούνται από τα οικονομικά συμφέροντα εταιρειών που δημιουργούν και χρησιμοποιούν αυτά τα προγράμματα, όπως συνέβη με την ολοκλήρωση του στοχευμένου προγράμματος «Thinthread» της NSA και την αντικατάστασή του από το πρόγραμμα παρακολούθησης μεγάλης κλίμακας «Trailblazer», το οποίο ανατέθηκε στην SAIC το 2001·
37. επαναλαμβάνει τη σοβαρή ανησυχία του όσον αφορά το έργο της Επιτροπής του Συμβουλίου της Ευρώπης για το έγκλημα στον κυβερνοχώρο, σχετικά με την ερμηνεία του άρθρου 32 της Σύμβασης για το έγκλημα στον κυβερνοχώρο, της 23ης Νοεμβρίου 2001 (Σύμβαση Βουδαπέστης) για τη διασυνοριακή πρόσβαση σε αποθηκευμένα δεδομένα υπολογιστών, με την παροχή συναίνεσης ή σε περίπτωση που είναι δημοσιοποιημένα, και αντιτίθεται στη σύναψη πρόσθετου πρωτοκόλλου ή κατευθυντήριας γραμμής με στόχο τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής της διάταξης πέραν του ισχύοντος καθεστώτος που καθιερώνει η Σύμβαση, που αποτελεί ήδη σημαντική εξαίρεση στην αρχή της εδαφικότητας, καθώς αυτό θα μπορούσε να οδηγήσει σε ανεξέλεγκτη πρόσβαση εξ αποστάσεως, εκ μέρους αρχών επιβολής του

νόμου, σε διακομιστές και υπολογιστές που βρίσκονται σε άλλες περιοχές δικαιοδοσίας χωρίς την προσφυγή σε συμφωνίες αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής και άλλα μέσα δικαστικής συνεργασίας που έχουν θεσπιστεί προκειμένου να διασφαλίζουν τα θεμελιώδη ατομικά δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας των δεδομένων και της δέουσας διαδικασίας· υπογραμμίζει ότι η ΕΕ έχει ασκήσει την αρμοδιότητά της στον τομέα του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο και συνεπώς πρέπει να επιδεικνύεται σεβασμός στα προνόμια τόσο της Επιτροπής όσο και του Κοινοβουλίου·

38. εκφράζει τη δυσαρέσκειά του για το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν απάντησε στο αίτημα του Κοινοβουλίου να διεξαγάγει έρευνα για ολοκληρωμένο πρόγραμμα προστασίας για τους μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος και καλεί την Επιτροπή να εκδώσει ανακοίνωση επί αυτού του θέματος το αργότερο έως τα τέλη του 2016·
39. επιδοκιμάζει το ψήφισμα που ενέκρινε η Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης στις 23 Ιουνίου 2015 σχετικά με τη «βελτίωση της προστασίας των μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος», και ιδίως το σημείο 9 σχετικά με τη σημασία της μαρτυρίας δημοσίου συμφέροντος για την εξασφάλιση του σεβασμού των νομικών ορίων που έχουν οριστεί στον τομέα της παρακολούθησης και το σημείο 10 μέσω του οποίου η ΕΕ καλείται να θεσπίσει νόμους για την προστασία των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος που θα καλύπτουν και τους εργαζόμενους στον τομέα της εθνικής ασφάλειας ή των υπηρεσιών ασφαλείας, και των ιδιωτικών εταιρειών που δραστηριοποιούνται σε αυτό το πεδίο, αφετέρου δε να χορηγεί άσυλο, στο βαθμό που αυτό είναι δυνατό σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, στους μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος που δέχονται απειλές εκδίκησης στις πατρίδες τους, με την προϋπόθεση ότι οι αποκαλύψεις τους πληρούν τα κριτήρια για χορήγηση προστασίας σύμφωνα με τις αρχές που έχουν διατυπωθεί από τη Συνέλευση·
40. τονίζει το γεγονός ότι η μαζική παρακολούθηση υπονομεύει σοβαρά το επαγγελματικό απόρρητο των νομοθετικά κατοχυρωμένων επαγγελματιών, συμπεριλαμβανομένων των γιατρών, των δημοσιογράφων και των δικηγόρων· υπογραμμίζει ειδικότερα τα δικαιώματα των πολιτών της ΕΕ να προστατεύονται από οποιαδήποτε επιτήρηση των εμπιστευτικών επικοινωνιών τους με τους δικηγόρους τους, επιτήρηση που παραβιάζει τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως τα άρθρα 6, 47 και 48, και την οδηγία 2013/48/ΕΕ σχετικά με το δικαίωμα πρόσβασης σε δικηγόρο· καλεί την Επιτροπή να υποβάλει ανακοίνωση σχετικά με την προστασία των εμπιστευτικών επικοινωνιών στα επαγγέλματα που διέπονται από επαγγελματικό απόρρητο, το αργότερο έως το τέλος του 2016·
41. ζητεί από την Επιτροπή να προετοιμάσει κατευθυντήριες γραμμές για τα κράτη μέλη σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να εξασφαλίσουν τη συμμόρφωση των μέσων για τη συλλογή προσωπικών δεδομένων για σκοπούς πρόληψης, εντοπισμού, διερεύνησης και δίωξης ποινικών αδικημάτων, συμπεριλαμβανομένης της τρομοκρατίας, προς την απόφαση του ΔΕΕ της 8ης Απριλίου 2014, σχετικά με τη διατήρηση δεδομένων· επισημαίνει ιδίως τα άρθρα 58 και 59 της απόφασης αυτής, τα οποία απαιτούν σαφώς μια στοχευμένη προσέγγιση αντί για «πλήρη λήψη», όσον αφορά τη συλλογή δεδομένων·

## **Ευρωπαϊκή στρατηγική για την ανεξαρτησία των πληροφοριακών συστημάτων**

42. εκφράζει απογοήτευση για το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν προέβη σε επαρκείς ενέργειες ώστε να δώσει συνέχεια στις λεπτομερείς συστάσεις που διατύπωσε στο ψήφισμά του με σκοπό τη βελτίωση της ασφάλειας της τεχνολογίας πληροφορικής και της ιδιωτικότητας στο Διαδίκτυο στην επικράτεια της ΕΕ·
43. επικροτεί τα βήματα που έχουν πραγματοποιηθεί έως τώρα για την ενίσχυση της ασφάλειας της τεχνολογίας πληροφορικής του Κοινοβουλίου, όπως περιγράφονται στο σχέδιο δράσης της ΓΔ ΙΤΕC σχετικά με την ασφάλεια ΤΠΕ του ΕΚ· ζητεί να συνεχιστούν αυτές οι προσπάθειες και να εφαρμοστούν πλήρως και σύντομα οι συστάσεις που διατυπώνονται στο ψήφισμα· ζητεί μια ανανεωμένη προσέγγιση και, αν είναι απαραίτητο, την πραγματοποίηση νομοθετικών αλλαγών στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων ώστε να βελτιωθεί η ασφάλεια της τεχνολογίας πληροφορικής στα θεσμικά όργανα της ΕΕ· ζητεί τη συστηματική αντικατάσταση των ιδιόκτητων λογισμικών από ελέγξιμα και επαληθεύσιμα λογισμικά ανοικτού κώδικα σε όλα τα θεσμικά όργανα της ΕΕ, για την εισαγωγή ενός υποχρεωτικού κριτηρίου επιλογής «ανοικτής πηγής» σε όλες τις μελλοντικές διαδικασίες ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων ΤΠΕ, καθώς και την ταχεία διάθεση εργαλείων κρυπτογράφησης·
44. επαναλαμβάνει σθεναρά την έκκλησή του για ανάπτυξη, εντός του πλαισίου νέων πρωτοβουλιών όπως η ενιαία επιγραμμική αγορά, μιας ευρωπαϊκής στρατηγικής για μεγαλύτερη ανεξαρτησία της ΤΠ και την ιδιωτικότητα στο Διαδίκτυο, οι οποίες θα δώσουν ώθηση στον κλάδο ΤΠ της ΕΕ·
45. δηλώνει την πρόθεσή του να υποβάλει περαιτέρω συστάσεις στον τομέα αυτό έπειτα από τη διάσκεψή του με θέμα «Προστασία της ιδιωτικότητας στο Διαδίκτυο με την ενίσχυση της ασφάλειας της ΤΠ και την αυτονομία της ΤΠ της ΕΕ» αξιοποιώντας τα πορίσματα της πρόσφατης μελέτης της ΣΤΟΑ σχετικά με τη μαζική παρακολούθηση των χρηστών τεχνολογίας πληροφορικής·

#### **Δημοκρατική και ουδέτερη διακυβέρνηση του Διαδικτύου**

46. επιδοκιμάζει τον στόχο της Επιτροπής να αναδείξει την ΕΕ σε παράγοντα αναφοράς για τη διακυβέρνηση του Διαδικτύου, καθώς και το όραμά της όσον αφορά το μοντέλο πολυσυμμετοχικής διακυβέρνησης του Διαδικτύου, το οποίο επανέλαβε κατά τη διάρκεια της παγκόσμιας πολυσυμμετοχικής διάσκεψης για το μέλλον της διακυβέρνησης του Διαδικτύου (NETMundial) που πραγματοποιήθηκε στη Βραζιλία τον Απρίλιο του 2014· αναμένει τα αποτελέσματα του διεθνούς έργου στον τομέα αυτόν, μεταξύ άλλων και στο πλαίσιο του Φόρουμ για τη Διακυβέρνηση του Διαδικτύου·
47. προειδοποιεί για την προφανή υπονόμηση του θεμελιώδους δικαιώματος στην ιδιωτικότητα και την προστασία των προσωπικών δεδομένων, όταν κάθε πληροφορία σχετικά με την ανθρώπινη συμπεριφορά θεωρείται πιθανώς χρήσιμη για την καταπολέμηση μελλοντικών εγκληματικών ενεργειών, το οποίο οδηγεί αναγκαστικά σε μια νοοτροπία μαζικής παρακολούθησης, σύμφωνα με την οποία κάθε πολίτης αντιμετωπίζεται ως πιθανός ύποπτος και η οποία οδηγεί σε διάβρωση της κοινωνικής συνοχής και εμπιστοσύνης·
48. δηλώνει την πρόθεσή του να λάβει υπόψη τα πορίσματα της ενδεδειγμένης έρευνας του Οργανισμού των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων σχετικά με την προστασία των θεμελιωδών

δικαιωμάτων στο πλαίσιο της παρακολούθησης, και ιδιαίτερα στην υφιστάμενη νομική κατάσταση των πολιτών όσον αφορά τα διορθωτικά μέτρα που είναι διαθέσιμα σε αυτούς σε σχέση με τις πρακτικές αυτές·

#### **Επόμενες ενέργειες**

49. ζητεί από την Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων να συνεχίσει να παρακολουθεί τις εξελίξεις στον τομέα αυτόν και τη συνέχεια που δίνεται στις συστάσεις που διατυπώθηκαν στο ψήφισμα·
50. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, την Επιτροπή, τις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών και στο Συμβούλιο της Ευρώπης.